

JOSEP SORIANO

Un empresari a la japonesa

Josep Soriano és un empresari de Vila-real, de seixanta-sis anys, més conegut a la Plana pel "Lloro". És el màxim accionista de Porcelanosa, una de les firmes de ceràmica més importants del país, que factura prop de 30.000 milions de pessetes l'any i que té xarxes comercials a països com França, Itàlia, Regne Unit, Brasil i els Estats Units. Tot i que la seva activitat més coneguda es relaciona amb aquest grup empresarial, la influència econòmica d'aquest empresari va més enllà. És propietari de grans paquets d'accions en moltes empreses del sector ceràmic (Esmalglass), en indústries auxiliars (inversions en els concessionaris de BMW de Castelló i Vila-real) i té extenses propietats agrícoles. Els seus orígens familiars han donat a aquest empresari una concepció del sistema empresarial ben particular, recolzat en la fe cega en el treball. Fill d'una família agrícola benestant, molt arrelada a Vila-real, el seu pare pertanyia a una casta de llauradors que va aconseguir de transformar en regadiu les eixutes terres del nord de la població. I Josep Soriano és hereu fidel d'aquesta casta de llauradors que van viure sota el signe de l'esforç i del treball dur. La seva és una concepció d'empresa familiar molt a la japonesa, és a dir,

ARXIU

Josep Soriano. Màxim accionista de Porcelanosa.

molt paternalista: Soriano ofereix crèdits als treballadors per comprar-se un cotxe, un pis... Els ofereix diners a molt baix interès, cosa que accepten amb gratitud en canvi de contraprestacions en els horaris de treball. Aquest peculiar empresari valencià és propietari del xalet de la urbanització de les Platgetes de Bellver (Orpesa) on José Maria Aznar passa les vacances des del 1991. **B. A.**

MANUEL I JUAN LAO HERNÁNDEZ

El negoci d'escurar butxaques

La història dels germans Lao comença quan, de molt joves, van arribar a Terrassa des d'Almeria. A Terrassa van fer els primers negocis en la construcció d'habitatges i van tenir dificultats amb la guàrdia civil per haver organitzat rifes il·legals al bar que regentaven. El seu gran salt endavant va venir quan es va legalitzar el joc a Espanya i es van col·locar, ben aviat, al capdavant en la producció de màquines escurabutxaques amb la creació de la companyia CIRSA (Compania Internacional de Recreativos, SA) el 16 de maig de 1978. El creixement del negoci va ser tan espectacular que l'any 1983 es van transformar en un *holding*: Cirsa Compania de Inversiones, SA, que abraçava àrees de negoci diferents, com ara la gestió d'hotels i de casinos. Actualment la família Lao domina el joc a l'estat espanyol, ha començat a estendre les seves màquines per tot el món i té una factura consolidada de 130.000 milions de pessetes. Del Grup Cirsa, en formen part 200 empreses que donen feina a 3.000 persones. A part la creació, fabricació i comercialització de màquines escurabutxaques, el grup Cirsa també gestiona casinos (tres a l'estat espanyol, tres a Isla Margarita de Veneçuela i dos a la República Dominicana), bingos i àrees de tot el món. També té empreses immobiliàries i promotores de locals comercials i industrials i és propietària d'hotels

ARXIU

Manuel i Juan Lao. Dominen el negoci de les màquines escurabutxaques de tot l'estat amb CIRSA.

de tres i quatre estrelles. Tot un imperi que Manuel Lao valora en 100.000 milions de pessetes i que es troba en una quarantena de països. De fa poc, els germans Lao s'han fixat com a objectiu els Estats Units, que representen el 50% del mercat mundial de màquines de casino i on ja han començat a introduir-se des de l'estat nord-americà de Mississipi. **B. A.**